

Mint a madár a kalitkából

A művelődéseméleti nyári egyetemen Tiszatáj-ankét volt szombaton délelőtt. Vörös László helyzetelemzésében vázlatos keresztmetszetet adott néhány évtized magyar kultúrpolitikájáról, amelyben a következőket emelte ki:

Az elmúlt évtizedek politikai vezetése nem pártolta a művészeteket, de ezen belül mégis megkülönböztetett figyelemmel kísérte nyomon az irodalmat. Ennek oka az a hagyomány, hogy az irodalom döntően befolyásolta a közgondolkodást. Az irodalom ilyen irányú hatását saját céljainak megvalósítására használta a politikai vezetés. Így egyáltalán nem biztos, hogy az igazi értékek kerültek az olvasó kezébe, hanem azok a művek, amelyekben visszaigazolva látta a vezetés a saját ideológiáját. Ez méltán teremthetett alapot az összeütközésre az olvasó és a valóságos helyzet, az író és a hatalom között. Mégis nagy jelentőségű ennek a korszaknak az a kultúrpolitikája abból a szempontból, hogy a 70-es évektől kezdődően egy nagyon gazdag folyóiratstruktúrát hozott létre. Ellenben állandóan beleszólt a folyóiratok tartalmi milyenségébe. A szerkesztői értekezleteken hibaleltárt zúdítottak a szerkesztőkre. Amíg a Mozgó Világot le nem állították, a Tiszatáj mindig a második helyen szerepelt a vétezők között. A szerkesztők 86-os eltávolítása mindenkit várta-

Tiszatáj-ankét

nul ért, hiszen akkoriban már reformszelek fűdögáltak...

A mai más helyzetben felvetődik, a „hogyan tovább” kérdése. Mostanra három fő irányvonallal alakult ki az irodalmi életben, amelyek együtt hatnak. Az első fő irányt a fiatal írók többsége képviseli, akik szakítva a hagyományokkal, inkább individuális és szövegközpontú irodalmat művelnek. Az individualizálódás és a társadalomból való kivonulás a kiábrándulás jele, de egyúttal megújító erőként is hathat. A második fő vonal magában foglalja annak a lehetőségét, hogy épp ebben a megújulási szándékban visszavált a népben, nemzetben való gondolkodáshoz. A harmadik fő irányban a politika feszült helyzetéből adódóan a politikának helyet biztosító „műfajok” kerülnek előtérbe, mint például a publicisztika. Viszont a politikához kapcsolódó irodalom elsorvasztó hatással lehet az igazi szépirodalomra. Így a folyóiratok is más helyzetbe kerültek, de csak azok maradhatnak fenn hosszú távon, melyek klaszszikus értelemben vett értékeket közvetítenek, klasszikus irodalmi műfajokra alapoznak.

Ezután Annus József beszélt arról, hogy mindenképpen erő ad a további munkához, hogy együtt maradt a

szerkesztőgárda a megaláztatás éve alatt is. A régi szerkesztőség semmit sem tett azért, hogy visszakerüljön a helyére, hogy bizonygassa saját igazságát. Mivel aláírás-gyűjtések előzték meg a visszahelyezést, belátható, hogy a magyar szellemi életnek tartozik a régi szerkesztőség azzal, hogy vállalja újra a folyóirat irányítását. Az írók ma nemigen politizálnak: figyelnek, mert mást nem tehetnek. Ebből következik, hogy a folyóiratok nehéz körülmények között állnak. Az írók helyzetének változását ahhoz a madárhoz hasonlíthatjuk, melyet már kiengednek a kalitkából, de a lába még mindig ki van kötözve, kinek rosszabb, kinek rövidebb madzaggal. De az ember közösségi lény, így az irodalom mindig is az emberről fog szólni, a Tiszatáj ezt az emberről való beszélést kívánja segíteni a továbbiakban is.

Olasz Sándor elmondta, hogy a három fő ok, amiért a Tiszatájat elítélték, hogy nemzetiségi kérdésekkel is foglalkozott, a második: a „népiessége”, a harmadik pedig, hogy „túl irodalmi” volt... A folyóirat struktúráján nem kíván változtatni a „régij” szerkesztőség, azonban némi újítás várható. Sorozat indul *Hazatért könyvek* címmel. Ez azokról a könyvekről szól, amelyek magyar nyelven megjelentek, de nem lehetett hozzájutni.

Podmaniczky Szilárd

Elment A bestia, jön A jövődömondó

Szakcsi Lakatos Béla és Csemer Géza rockoperájának, *A bestiának* három előadása volt a Dóm téren, szép számú közönség előtt. A szabadtéri színpadot ezután egyetlen napra megkapja *A mosoly országa* című produkció, majd *Rossa László–Novák Ferenc–Polner Zoltán* táncjátékáé, *A jövődömondó* a terép. A szerdai és csütörtöki Dóm téri próbák után pénteken tartják a néptáncfesztivál gálaműsorának szabadtéri bemutatóját. (Képünkön az egyik horrosztikus jelenet *A bestiából*.)

Nagy László felvétele

„Sír az út előttem”

A látványokban oly gazdag néptáncfesztivál Szeged nyári, mozgalmas életének szerves tartozéka: előtte azonban Újszegeden, talán kevésbé figyelemfelkeltően, de a műfaj sajátos keretei között véget ért a nemzetközi népzenei tábor, melynek rendezője a Csongrád Megyei Művelődési Központ, anyagi támogatója a Soros-alapítvány, szakmai patronálója pedig a Kórusok Országos Tanácsa volt.

A mintegy százfő részét vevő Birinyi József művészeti vezető, valamint az énekes Budai Ilona és Marosi Júlia, a vonós hangszereseit okító Virágvolgyi Mária felügyelete alatt. Pusztaszereken, Mindszenten és Kisteleken gyűjtőúton vett részt, belekóstolva (volt, aki először tette...) élő népzene egyedi varázsába. A számtalan erdélyi gyűjtőutat végigjárt oktatók ba-

rati beszélgetések megismételhetetlen légkörében számoltak be tapasztalataikról. Találkoztunk az algyői hagyományörző együttesel, s annak vezetőjével, Eke Józseffel végül adatgyűjtéssé nemesült. „Sír az út előttem” — énekelte a Kiskunhalason élő tizenhárom esztendő diáklány, Bakó Katalin, aki szülei és testvéreivel Erdélyből került a rónaságra. Hallgatói szerint csodálatos légkört teremtve áradt belőle a dal, a külföldi vendégek megismerhették az erdélyi adatközlők e kései utódát... A New Jerseyből (Egyesült Államok) érkezett testvérpár, Magyar Ildikó és Kálmán, a svédországi, svájci, NSZK-beli népzenebarátok, a citera és furulya kedvelői egy emberként jóvábüztak: Viszontlátásra, jövőre!

Előttük az út másként „viselkedik”.

Kérdezhetnek a nézők

A DÉL-ALFÖLDI MAGAZIN-tól

A mai műsorban (este 8 óra, 2-es program) a Déli videóújság 2. kiadása után a téma a vállalatok és a népgazdaság helyzete. Hogyan állnak így, a fél éves mérleg tájékán a legfontosabb gazdálkodó szervezetek, miként érzékelik a kormány pénzvisszafozó politikáját. Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre próbál a műsor vendége, Király Péter, a Pénzügyminisztérium főosztályvezetője válaszolni. Kérdéseket a nézők is feltehetnek a 12-715-ös telefonszámon. A műsor vezetője Tarnóczy Gizella, a felelős szerkesztő Tuza Béla.

Tizenkettedszer

Nemzetközi néptáncfesztivál

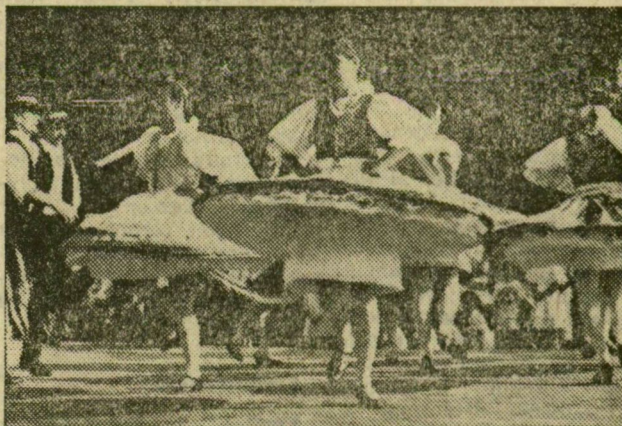
Vendégek az Egyesült Államokból

Salzkotteniek a szegedi utcán

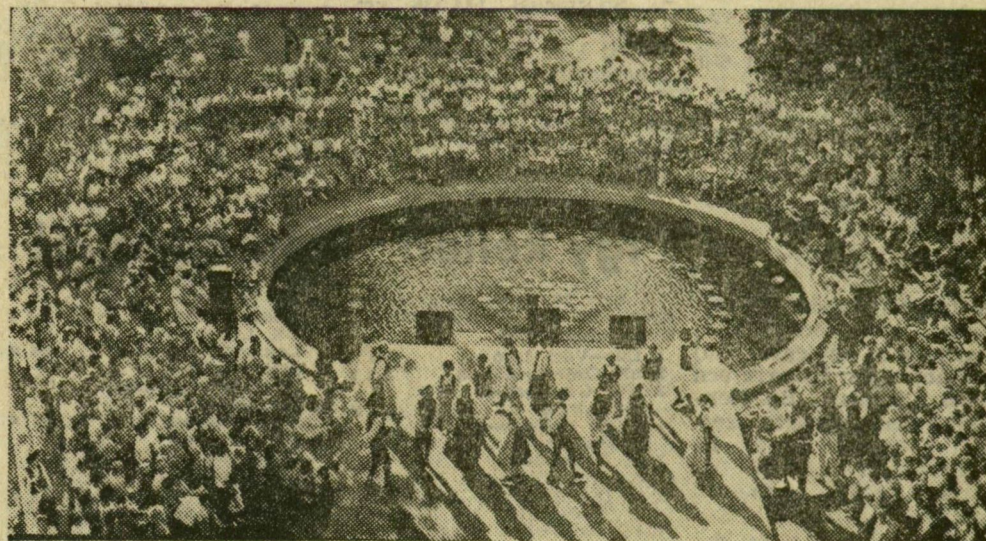

A vendéglátók: a Szeged Táncgyűttes, és a...

... Bálint Sándor táncgyűttes

P. E.

Fesztiválpanoráma a Dugonics téren